

Commissie voor Cultuur, Media en Sport
Vergadering van 18/03/2003

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de ondertiteling van programma's ten behoeve van slechthorenden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbossche tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de ondertiteling van programma's ten behoeve van slechthorenden.

De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is niet de bedoeling met deze vraag in herhaling te vallen. We hebben dit probleem al enkele malen in deze commissie behandeld, en we hebben er ook een verzoekschrift over besproken. Deze vraag is echter bij me opgekomen naar aanleiding van de kandidatuur van mevrouw Helga Stevens, een dove advocate op een N-VA-lijst. Volgens mij zei deze kandidate in interviews, die via een tolk werden afgenomen, heel terechte dingen.

Zo zei ze dat het volgen van het politiek bedrijf in haar geval een absoluut probleem vormt. Het nieuws en de bijbehorende duidingsprogramma's zijn zelden ondertiteld. Het viel me trouwens op dat TerZake wel werd ondertiteld terwijl zij in de uitzending was.

Er bestaan weliswaar mogelijkheden om langs andere wegen dan een rechtstreekse ondertiteling te volgen wat er op het journaal en in TerZake wordt gezegd. Toch is het een terechte vraag. Voor wie de actualiteit wil volgen, is het ontbreken van ondertiteling bij die programma's een absoluut probleem. Zeker voor haar, want zoals ze zegt, kan ze zich als politica niet echt informeren over wat er op de televisie wordt uitgezonden. Zonder ondertiteling beschikt ze niet over voldoende mogelijkheden om het allemaal te begrijpen.

Waarom kunnen niet bepaalde of zelfs alle Nederlandstalige programma's ondertiteld worden ? RTBf en TF1 geven parallele uitzendingen van het nieuws en de politieke programma's met tolken. De vraag van die mensen is immers heel terecht, want het ontbreken van ondertiteling is er, zeker in dit specifieke geval, de oorzaak van dat ze de politieke actualiteit, of de actualiteit in het algemeen, niet kunnen volgen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb in het verleden inderdaad al op deze vragen geantwoord. Het is in hoofdzaak een algemene opdracht van een openbare omroep een beleid te voeren waarin kansen worden gegeven aan wat we minderheden noemen. Een van die minderheden is deze groep van mensen, die het inderdaad moeilijk heeft om informatie op te doen.

De opdracht van de VRT is ernaar te streven dat ongeveer 30 percent van de Nederlandstalige programma's via Teletekst wordt ondertiteld ten behoeve van doven en slechthorenden. Gezien de snelheid waarmee onze bevolking vergrijsst, zal het ondertitelingsprobleem met de dag groter worden.

Op TV1 worden dagelijks 5 tot 8 programma's ondertiteld. Het gaat voornamelijk om programma's die in prime time worden uitgezonden. De belangrijkste van die programma's zijn het journaal, het weerbericht en eigen series zoals Thuis, Recht op Recht, FC De Kampioenen en Afrit 9. Ook het wielrennen en andere sportprogramma's die druk worden bekeken, worden ondertiteld.

Op Canvas en Ketnet worden dagelijks gemiddeld 3 programma's ondertiteld. Het gaat onder andere om enkele kinderprogramma's en het nieuwsoverzicht. Het nieuwsoverzicht van 20 uur wordt tot mijn grote verbazing sinds de zomer van 2002 niet langer ondertiteld. De journaals van 18 uur en 19 uur op TV1 worden wel ondertiteld. Na de uitbreiding van het journaal van 19 uur op TV1 is de ondertiteling van het nieuwsoverzicht van 20 uur op Canvas gestopt. Het journaal van 13 uur, het nieuwsoverzicht van 20 uur en TerZake worden op dit ogenblik dus niet ondertiteld. Het valt te betreuren dat een slechthorende niet naar TerZake kan kijken, en ik heb deze kwestie dan ook al twee keer aangekaart bij de VRT-directie.

De VRT maakt vandaag gebruik van geavanceerde spraakherkenningstechnieken. Ik heb voorgesteld dat die technologie ook ter beschikking zou worden gesteld van de regionale zenders. Volgens de VRT is het met het huidige personeelsbestand niet mogelijk om het uitgebreide programma-aanbod en het volledige nieuwsaanbod te ondertitelen.

We mogen evenwel niet te pessimistisch worden. De VRT heeft de jongste jaren heel wat extra kwantitatieve en kwalitatieve inspanningen geleverd in verband met het ondertitelen. Bij fictiereeksen werd identificatie van de sprekers mogelijk door met tekst in verschillende kleuren te werken en door de positie van de ondertitels te variëren. Er is ook geïnvesteerd in

geavanceerde spraakherkenningstechnologie om de doelgroep beter te bedienen. Die technologie heeft echter nog grenzen.

De VRT heeft op het vlak van spraakherkenningstechnologie het voortouw genomen binnen de Europese Omroeporganisatie. Er zal worden getracht een systeem te ontwikkelen dat universeel kan werken. Het perfectioneren van dit systeem zal in de toekomst allicht ook een gunstige invloed hebben op het aantal uitzendingen dat kan worden ondertiteld. Volgens de VRT blijven de budgettaire beperkingen voorlopig een uitbreiding van de ondertiteling voor doven en slechthorenden in de weg staan.

Het streefdoel van de VRT is dus om 30 percent van het Nederlandstalige aanbod te ondertitelen ten behoeve van doven en slechthorenden. Uit een analyse van december 2002 bleek dat de VRT 35 percent van het Nederlandstalig programma-aanbod ondertitelt. Ik denk dat dit nog beter kan, al zal een verdere uitbreiding keuzes vergen. We kunnen een euro immers maar één keer uitgeven.

Ik zal de VRT schriftelijk vragen om over deze kwestie apart verslag uit te brengen bij de voorstelling van het jaaroverzicht van de implementatie van de beheersovereenkomst.

In verband met e-VRT wordt enorme vooruitgang geboekt. We ontwikkelen een nieuwe standaard en dat kan helpen. Toch moeten we met eindige financiële middelen werken, en op dit ogenblik haalt de VRT minder middelen uit reclame en sponsering dan gepland.

We moeten de doven en slechthorenden zo goed mogelijk trachten te bedienen. Binnen afzienbare tijd moet de VRT komen tot de ondertiteling van 50 percent van het Nederlandstalige programma-aanbod. TerZake zou toch zeker ondertitels moeten krijgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.